

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

WOJEWODY LUBUSKIEGO

NR NK-I.4131.224.2019.AHOR

z dnia 5 listopada 2019 r.

Rada Miejska w Nowym Miasteczku

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506 z późn.zm.) stwierdzam nieważność Uchwał Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku z dnia 30 września 2019 r. :

- 1) nr XII/69/2019 w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/255/2018 Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie nadania statutu Sołectwa Borów Polski;
- 2) nr XII/70/2019 w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/256/2018 Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie nadania statutu Sołectwa Borów Wielki;
- 3) nr XII/71/2019 w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/257/2018 Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie nadania statutu Sołectwa Gołaszyn;
- 4) nr XII/72/2019 w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/258/2018 Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie nadania statutu Sołectwa Konin;
- 5) nr XII/73/2019 w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/259/2018 Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie nadania statutu Sołectwa Miłaków;
- 6) nr XII/74/2019 w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/260/2018 Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie nadania statutu Sołectwa Nieciecz;
- 7) nr XII/75/2019 w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/261/2018 Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie nadania statutu Sołectwa Popęszyce;
- 8) nr XII/76/2019 w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/262/2018 Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie nadania statutu Sołectwa Rejów;
- 9) nr XII/77/2019 w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/263/2018 Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie nadania statutu Sołectwa Szyba;
- 10) nr XII/78/2019 w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/264/2018 Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie nadania statutu Sołectwa Żuków,

w części dotyczącej § 1 w zakresie zwrotów:

§ 13b. 1. Sołtys oraz członkowie Rady Sołectkiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez mieszkańców Sołectwa uprawnionych do głosowania w wyborach samorządowych.

2. Prawo wybierania Sołtysa i Rady Sołectkiej przysługuje osobom posiadającym prawa wyborcze w rozumieniu ustawy Kodeks Wyborczy do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, które stale zamieszkują na obszarze działania Sołectwa. Listę osób uprawnionych do głosowania sporządza Burmistrz na podstawie spisu wyborców przygotowanego celem przeprowadzenia wyborów do organów Gminy Nowe Miasteczko.

3. Wybrany na Sołtysa i do Rady Sołectkiej może być każdy, komu przysługuje prawo wybierania.

Uzasadnienie

W dniu 30 września 2019 r. Rada Miejska w Nowym Miasteczku podjęła Uchwały:

- 1) nr XII/69/2019 w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/255/2018 Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie nadania statutu Sołectwa Borów Polski;
- 2) nr XII/70/2019 w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/256/2018 Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie nadania statutu Sołectwa Borów Wielki;
- 3) nr XII/71/2019 w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/257/2018 Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie nadania statutu Sołectwa Gołaszyn;
- 4) nr XII/72/2019 w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/258/2018 Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie nadania statutu Sołectwa Konin;
- 5) nr XII/73/2019 w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/259/2018 Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie nadania statutu Sołectwa Miłaków;
- 6) nr XII/74/2019 w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/260/2018 Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie nadania statutu Sołectwa Nieciecz;
- 7) nr XII/75/2019 w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/261/2018 Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie nadania statutu Sołectwa Popęszyce;
- 8) nr XII/76/2019 w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/262/2018 Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie nadania statutu Sołectwa Rejów;
- 9) nr XII/77/2019 w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/263/2018 Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie nadania statutu Sołectwa Szyba;
- 10) nr XII/78/2019 w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/264/2018 Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie nadania statutu Sołectwa Żuków,

Przedmiotowe uchwały zostały doręczone organowi nadzoru w dniu 8 października 2019 r. Analiza ich treści wykazała, iż część zapisów ww. uchwał zostało podjętych z istotnym naruszeniem prawa, w związku z powyższym organ nadzoru w dniu 25 października 2019 r. wszczął postępowanie nadzorcze celem stwierdzenia ich nieważności.

Treść wszystkich ww. uchwał jest identyczna. Przedmiotowe uchwały do uchwał w sprawie nadania statutu poszczególnym sołectwom dodają Rozdział 4a „Zasady i tryb wyborów Sołtysa i Rady Sołeckiej”. Zgodnie z dodawanym przepisem § 13b: Sołtys oraz członkowie Rady Sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez mieszkańców Sołectwa uprawnionych do głosowania w wyborach samorządowych (ust. 1); Prawo wybierania Sołtysa i Rady Sołeckiej przysługuje osobom posiadającym prawa wyborcze w rozumieniu ustawy Kodeks Wyborczy do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, które stale zamieszkują na obszarze działania Sołectwa. Listę osób uprawnionych do głosowania sporządza Burmistrz na podstawie spisu wyborców przygotowanego celem przeprowadzenia wyborów do organów Gminy Nowe Miasteczko. (ust. 2); Wybrany na Sołtysa i do Rady Sołeckiej może być każdy, komu przysługuje prawo wybierania (ust. 3).

Należy zauważyć, że zgodnie z art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym: Sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania. Ustawodawca określił więc sposób i kluczowe zasady głosowania nad zgłoszonymi kandydaturami oraz krąg uprawnionych do tego głosowania. W art. 35 ust. 3 pkt 2 ustawy o samorządzie gminnym lokalnemu prawodawcy pozostawiono do uregulowania jedynie zasady i tryb wyborów organów jednostki pomocniczej. Lokalny

prawodawca powinien rozwinąć ustalone ustawą unormowania w zakresie procedury wyboru sołtysa i członków rady sołeckiej, a nie powielać je, czy modyfikować w zakresie prawa wybieralności. Jak wyjaśnił Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach w wyroku z dnia 25 września 2019 r., sygn. akt II SA/Ke 512/19, z art. 36 ust. 2 u.s.g. wynika, że czynne prawo wyborcze przysługuje stałym mieszkańcom sołectwa uprawnionym do głosowania, zaś bierne prawo wyborcze posiada nieograniczona liczba kandydatów, jak również, że wybór sołtysa i członków rady sołeckiej następuje w głosowaniu tajnym i bezpośrednim. Przepis ten jest regulacją kompletną i nie zastrzega żadnego kworum dla ważności wyboru sołtysa i członków rady sołeckiej. Art. 36 ust. 2 u.s.g. wskazuje, że czynne prawo wyborcze przysługuje stałym mieszkańcom sołectwa uprawnionym do głosowania, zaś bierne prawo wyborcze posiada nieograniczona liczba kandydatów. Ponadto statuuje, że wybór sołtysa i członków rady sołeckiej następuje w głosowaniu tajnym i bezpośrednim. Przepis ten jest regulacją kompletną i nie zastrzega żadnego kworum dla ważności wyboru sołtysa i członków rady sołeckiej. (...) wprowadzenie w statucie sołectwa dodatkowych warunków ważności wyboru, uznać należy za niedopuszczalne, ponieważ modyfikują one mające charakter iuris cogens ustawowe zasady wyboru sołtysa i rady sołeckiej (tak Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gorzowie Wielkopolskim w wyroku z dnia 18 września 2019 r., sygn. akt II SA/Go 515/19; *podobnie WSA w innych wyrokach*).

Regulacja przepisu art. 13b stanowi więc rażące przekroczenie delegacji ustawowej przyznanej lokalnemu prawodawcy i faktycznie nie stanowi regulacji w zakresie zasad i tryb wyborów organów jednostki pomocniczej. Rada Miejska w Nowym Miasteczku w kwestionowanej regulacji próbowała niejako „doprecyzować” regulację ustawową dotyczącą zasady wyboru sołtysa i rady sołeckiej. Jednakże dopuściła się jej modyfikacji, zwłaszcza wprowadzając nową nieznaną kategorię „mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania w wyborach samorządowych” oraz wprowadzając listę osób uprawnionych do głosowania sporządzaną przez Burmistrza.

Mając na uwadze powyższe należało orzec jak na wstępie.

Pouczenie:

Na niniejsze rozstrzygnięcie służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od daty doręczenia rozstrzygnięcia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru
i Kontroli

Paweł Witt